

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 28Csp/52/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121444499
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marta Szántaiová
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2022:6121444499.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín sudcom JUDr. Martou Szántaiovou v spore žalobcu: BENCONT COLLECTION, a. s. so sídlom Vajnorská 100/A, Bratislava, IČO: 47 967 692, zastúpeného JUDr. Oskarom Chnápkom, advokátom so sídlom Komenského 3, Banská Bystrica, proti žalovanej: Q. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. XXXX/X, XXX XX D., o zaplatenie 388,17 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 133,52 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 7,07 eur od 01.06.2019 do zaplatenia, vo výške 5 % ročne zo sumy 34,45 eur od 02.07.2019 do zaplatenia, vo výške 5 % ročne zo sumy 31 eur od 01.08.2019 do zaplatenia, vo výške 5 % ročne zo sumy 31 eur od 31.08.2019 do zaplatenia, vo výške 5 % ročne zo sumy 30 eur od 01.10.2019 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Vo zvyšku súd žalobu zamieťa.

III. Žalovanej súd náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Podanou žalobou sa žalobca domáhal zaplatenia sumy 157,40 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 7,07 eur od 01.06.2019 do zaplatenia, vo výške 5 % ročne zo sumy 39,43 eur od 02.07.2019 do zaplatenia, vo výške 5 % ročne zo sumy 49,90 eur od 01.08.2019 do zaplatenia, vo výške 5 % ročne zo sumy 31 eur od 31.08.2019 do zaplatenia, vo výške 5 % ročne zo sumy 30 eur od 01.10.2019 do zaplatenia, zmluvnej pokuty v sume 230,77 eur a náhrady trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že medzi právnym predchodcom žalobcu Slovak Telekom, a.s. a žalovanou bola uzavretá Zmluva o poskytovaní verejných služieb. Na základe tejto Zmluvy bol žalovanému aktivovaný program služieb. Žalovanej boli poskytované služby, ktoré boli vyúčtované faktúrou zo dňa 15.05.2019 pod VS XXXXXXXXXXXX vo výške 7,07 eur s lehotou splatnosti 31.05.2019, zo dňa 15.06.2019 pod VS XXXXXXXXXXXX vo výške 39,43 eur s lehotou splatnosti 01.07.2019, zo dňa 15.07.2019 pod VS XXXXXXXXXXXX vo výške 49,90 eur s lehotou splatnosti 31.07.2019, zo dňa 15.08.2019 pod VS XXXXXXXXXXXX vo výške 31 eur s lehotou splatnosti 30.08.2019, zo dňa 15.09.2019 pod VS XXXXXXXXXXXX vo výške 30 eur s lehotou splatnosti 30.09.2019. Žalovaná si neplnila svoje zmluvne dohodnuté záväzky tým, že neuhradila vystavené faktúry, pričom právny predchodca žalobcu ju upomienkami opakovane vyzval k úhrade týchto dlžných faktúr. K ich úhrade doposiaľ nedošlo. Zmluvná pokuta je vypočítaná nasledovne: Zmluvná pokuta (ZP) = základ ZP - (počet dní uplynutých z doby viazanosti/celkový počet dní viazanosti x základ ZP). Nejedná sa o zakázané zabezpečenie záväzku a nie je neprimerane vysoká vo vzťahu k nárokom zo záväzku, ktoré splnenie ním bolo zabezpečené. Zmluvná pokuta zodpovedala výhode poskytnutej zľavy, a preto nemožno konštatovať, že sa jedná o neprijateľné zmluvné podmienky podľa § 53 ods. 4 písm. k) resp. písm. s) Občianskeho zákonníka.

2. Žalobca ako dôkaz označil a predložil podací hárok zo dňa 13.07.2021, faktúru č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 15.05.2019, faktúru č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 15.09.2019, faktúru č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 15.08.2019, faktúru č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 15.07.2019, faktúru č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 15.06.2019, faktúru č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 15.04.2020, odstúpenie od zmluvy o poskytovaní verejných služieb zo dňa 04.05.2020, oznámenie o postúpení pohľadávky zo dňa 22.12.2020, výzvu na zaplatenie - predžalobná výzva zo dňa 07.07.2021, upomienku zo dňa 14.06.2019, súhlas na inkaso v SEPA, zmluvu k súhlasu na inkaso v SEPA zo dňa 13.05.2019, súhlas so spracúvaním údajov účastníka na marketingové účely zo dňa 13.05.2019, zmluvu o poskytovaní verejných služieb zo dňa 13.05.2019, výhody a podmienky skupiny Magenta 1, žiadosť o prenos čísla v mobilnej verejnej sieti zo dňa 13.05.2019, osobitné podmienky pre službu prenositeľnosti čísla.

3. Žalovaná sa k podanej žalobe nevyjadrila. Žaloba bola žalovanej doručená postupom podľa § 116 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“) uplynutím 15 dňa po zverejnení oznámenia o podanej žalobe na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu, pretože napriek vykonanému šetreniu sa nepodarilo zistiť skutočný pobyt žalovanej.

4. Podľa § 180 C.s.p. súd vec prejednal v neprítomnosti riadne a včas predvolaného žalobcu a jeho právneho zástupcu, ktorí svoju neúčast' na pojednávaní ospravedlnili a súhlasili s prejednaním veci v ich neprítomnosti a v neprítomnosti žalovanej, ktorá mala predvolanie na pojednávanie riadne a včas doručené, svoju neúčast' na pojednávaní neospravedlnila ani nepožiadala z dôležitého dôvodu o odročenie.

5. Súd vykonal dokazovanie oboznámením žaloby a listinných dôkazov, a to podacieho hárku zo dňa 13.07.2021, faktúry č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 15.05.2019, faktúry č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 15.09.2019, faktúry č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 15.08.2019, faktúry č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 15.07.2019, faktúry č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 15.06.2019, faktúry č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 15.04.2020, odstúpenia od zmluvy o poskytovaní verejných služieb zo dňa 04.05.2020, oznámenia o postúpení pohľadávky zo dňa 22.12.2020, výzvy na zaplatenie - predžalobná výzva zo dňa 07.07.2021, upomienky zo dňa 14.06.2019, súhlasu na inkaso v SEPA, zmluvy k súhlasu na inkaso v SEPA zo dňa 13.05.2019, súhlasu so spracúvaním údajov účastníka na marketingové účely zo dňa 13.05.2019, zmluvy o poskytovaní verejných služieb zo dňa 13.05.2019, výhod a podmienok skupiny Magenta 1, žiadosti o prenos čísla v mobilnej verejnej sieti zo dňa 13.05.2019, osobitných podmienok pre službu prenositeľnosti čísla a zistil nasledovný skutkový stav:

6. Právny predchodca žalobcu uzavrel dňa 13.05.2019 na základe žiadosti o prenos čísla so žalovanou zmluvu o poskytovaní verejných služieb k telefónnemu číslu XXXXXXXXXXXX (č.l. 21 spisu), na základe ktorej sa zaviazal poskytovať žalovanej verejné telekomunikačné služby prostredníctvom verejnej mobilnej telefónnej siete. V zmluve sa zaviazal žalovanej poskytovať verejné služby prostredníctvom mobilnej siete, konkrétne program služieb ÁNO L s viazanosťou 24 mesiacov. Pre zariadenie - mobilný telefón Honor 8A bola dohodnutá zmluvná pokuta vo výške 278 eur, pri zmluvnej pokute bolo uvedené, že zmluvná pokuta v tejto výške predstavuje základ - počiatočná suma, ktorá bude klesať.

7. Na základe využívania služieb vyúčtoval žalobca žalovanej poplatky za poskytnuté služby faktúrami:
- č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 15.05.2019 za obdobie od 13.05.2019 do 14.05.2019 v sume 7,07 eur s lehotou splatnosti 31.05.2019, ktorou boli vyúčtované pravidelné mesačné poplatky,
- č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 15.06.2019 za obdobie od 15.05.2019 do 14.06.2019 v sume 39,43 eur s lehotou splatnosti 01.07.2019, ktorou boli vyúčtované pravidelné mesačné poplatky a náklady vymáhania - upomienka v sume 4,99 eur vrátane DPH,
- č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 15.07.2019 za obdobie od 15.06.2019 do 14.07.2019 v sume 49,90 eur s lehotou splatnosti 31.07.2019, ktorou boli vyúčtované pravidelné mesačné poplatky a náklady skorého vymáhania v sume 18,90 eur vrátane DPH,
- č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 15.08.2019 za obdobie od 15.07.2019 do 14.08.2019 v sume 31 eur s lehotou splatnosti 30.08.2019, ktorou boli vyúčtované pravidelné mesačné poplatky,
- č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 15.09.2019 za obdobie od 15.08.2019 do 13.09.2019 v sume 30 eur s lehotou splatnosti 30.09.2019, ktorou boli vyúčtované pravidelné mesačné poplatky.
Faktúrou č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 15.04.2020 bola žalovanej vyúčtovaná zmluvná pokuta v sume 230,77 eur s lehotou splatnosti 30.04.2020.

8. Z bodu 4 zmluvy vyplýva, že porušením záväzku viazanosti je aj:

c) nezaplatenie ceny za poskytnuté služby účastníkom počas doby viazanosti do 45 dní po splatnosti, v dôsledku ktorého dôjde k prerušeniu poskytovania služieb podľa všeobecných podmienok.

9. Z bodu 5 zmluvy vyplýva, že v dôsledku porušenia záväzku viazanosti Účastníkom, vznikne Podniku voči Účastníkovi nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty. Zmluvná pokuta, okrem sankčnej a prevenčnej funkcie, predstavuje aj paušalizovanú náhradu škody spôsobenej Podniku porušením záväzku viazanosti Účastníkom. Paušalizovaná náhrada škody podľa predchádzajúcej vety pozostáva z celkovej sumy zľavy (i) zo štandardných poplatkov za Služby (vrátane doplnkových služieb) a/alebo (ii) z neakciovej ceny KZ poskytnutej Účastníkovi na základe tejto Zmluvy, ako benefitu za prevzatie záväzku viazanosti. Celková suma zľavy, poskytnutej Účastníkovi za prevzatie záväzku viazanosti na základe tejto Zmluvy, je uvedená v tabuľke c. 1 (ďalej len „Základ pre výpočet zmluvnej pokuty“). Vyúčtovaná suma zmluvnej pokuty bude vypočítaná ku dnu porušenia záväzku viazanosti podľa nižšie uvedeného vzorca, ktorý vyjadruje denné klesanie Základu zmluvnej pokuty počas plynutia doby viazanosti až do dna porušenia záväzku viazanosti podľa tejto Zmluvy:
$$\text{Vyúčtovaná suma zmluvnej pokuty} = (\text{Základ zmluvnej pokuty/celkový počet dní doby viazanosti}) \times \text{počet dní zostávajúcich do konca doby viazanosti}.$$
 Zmluvná pokuta je splatná v lehote uvedenej na faktúre, ktorou je Účastníkovi vyúčtovaná. Uhradením zmluvnej pokuty zaniká záväzok viazanosti. Uhradením zmluvnej pokuty nie je dotknutý nárok Podniku na náhradu škody presahujúcej výšku uhradenej zmluvnej pokuty.

10. Z oznámenia o postúpení pohľadávok zo dňa 22.12.2020 bolo preukázané, že právny predchodca žalobcu spoločnosť Slovak Telekom, a.s. ako postupca postúpil ku dňu 03.12.2020 na základe Zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 30.11.2020 žalobcovi ako postupníkovi pohľadávku voči žalovanej, ktorú skutočnosť právny predchodca žalobcu oznámil žalovanej.

11. Podľa § 491 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy záväzky vznikajú najmä zo zmlúv týmto zákonom výslovne upravených; môžu však vznikať aj z iných zmlúv v zákone neupravených a zo zmiešaných zmlúv obsahujúcich prvky rôznych zmlúv.

12. Podľa § 44 ods. 1 zákona č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy zmluvou o poskytovaní verejných služieb sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebné pripojenie k verejnej sieti alebo poskytovať príslušné služby. Podnik môže vydať všeobecné podmienky a cenník, ktoré sú súčasťou zmluvy. Zmluva o poskytovaní verejných služieb je písomná; to neplatí pre predplatené služby, poskytovanie služieb prostredníctvom verejných telefónnych automatov a iných verejných prístupových bodov. Písomnú zmluvu o poskytovaní verejných služieb je možné meniť aj inou ako písomnou formou, ak sa na tom zmluvné strany dohodnú; to neplatí pre záväzky účastníka, ktoré podľa Občianskeho zákonníka možno dojednať len v písomnej forme.

13. Podľa § 43 ods. 1 písm. a) zákona č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách podnik má právo na úhradu za poskytnutú verejnú službu.

14. Podľa § 43 ods. 12 písm. b) zákona č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách účastník je povinný platiť za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o poskytovaní verejných služieb, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženej faktúry.

15. Podľa § 52 ods. 1 až 4 Obč. zák. spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

16. Podľa § 544 ods. 1 Obč. zák. ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

17. Podľa § 544 ods. 2 Obč. zák. zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

18. Podľa § 517 ods. 2 Obč. zák. v znení účinnom v čase omeškania ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

19. Podľa § 3 ods. 1 nar. vlády č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom v čase omeškania výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

20. Aktívna legitímácia žalobcu vyplýva zo skutočnosti, že na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 30.11.2020 bola pohľadávka voči žalovanej postúpená žalobcovi ako postupníkovi. Súd posúdil predmetné postúpenie pohľadávky podľa § 524 a nasl. Obč. zák. ako platný právny úkon. Postúpenie bolo žalovanej oznámené listom zo dňa 22.12.2020.

21. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že právny predchodca žalobcu uzavrel so žalovanou zmluvu o poskytovaní verejných služieb pre telefónne číslo XXXXXXXXXX podľa § 43 ods. 1 zák. č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách (ďalej len „zmluva“), na základe ktorej sa žalobca zaviazal poskytovať žalovanej ako fyzickej osobe - nepodnikateľovi služby a žalovaná sa zaviazala platiť za tieto služby ceny stanovené platným cenníkom po dobu viazanosti 24 mesiacov. Súd posúdil predmetnú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Obč. zák. ako spotrebiteľskú zmluvu uzavretú podľa zákona č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov. Súd vychádzal i z právneho názoru, vysloveného Najvyšším súdom SR v uznesení sp.zn. 5MCdo 20/2009 zo dňa 25.01.2011, publikovaného pod R 36/2013, že zmluva o pripojení je svojím charakterom občianskoprávnou zmluvou, i keď v Občianskom zákonníku nie je výslovne upravená ako spotrebiteľská zmluva. Zmluvu o pripojení, ktorou sa podnik zaviazal fyzickej osobe, ktorá nie je podnikateľom, poskytovať alebo sprístupniť službu, treba považovať za spotrebiteľskú zmluvu, na ktorú sa vzťahujú ustanovenia § 52 až 54 Občianskeho zákonníka.

22. Z listinných dôkazov bolo preukázané, že žalovaná užívala žalobcom poskytované telekomunikačné služby a právny predchodca žalobcu jej vystavil faktúry za obdobie do 13.09.2019. Spolu boli vyúčtované poplatky za poskytnuté služby v sume 157,40 eur, z ktorej predstavovala cena za služby (bez poplatkov za upomienky a nákladov za vymáhanie) sumu 133,52 eur, a to z faktúry - č. XXXXXXXXXX v sume 7,07 eur, č. XXXXXXXXXX v sume 34,45 eur, č. XXXXXXXXXX v sume 31 eur, č. XXXXXXXXXX v sume 31 eur, č. XXXXXXXXXX v sume 30 eur. Služby boli žalovanej riadne dodané, skutočnosť, že žalovaná riadne dodané telekomunikačné služby v účtovanom rozsahu využívala, nebolo v konaní sporné. Keďže v konaní nebolo preukázané, že by žalovaná uvedenú sumu uhradila, a to čo i len čiastočne, súd čo do tejto časti žalobe ako skutkovo a právne dôvodnej vyhovel. Tým, že si žalovaná nesplnila svoju povinnosť zaplatiť vyfakturované sumy za mesačné poplatky riadne a včas v lehotách splatnosti vystavených faktúr, dostal sa do omeškania. Súd tak tiež rozhodol o žalobcom uplatnenom príslušenstve pohľadávky a uplatnený úrok z omeškania z priznanej sumy súd posúdil podľa § 517 ods. 2 Obč. zák. a § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. Rozhodným dňom pre určenie výšky úroku z omeškania je prvý deň omeškania, ktorým bol prvý deň, nasledujúci po márnom uplynutí lehoty splatnosti jednotlivých faktúr. Diskontná sadzba ECB bola v rozhodnej dobe určená pri omeškaní vo výške 0,00 %, ktorá sa zvyšuje o 5 percentuálnych bodov. Žalobcovi tak súd priznal úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 7,07 eur od 01.06.2019 do zaplatenia, vo výške 5 % ročne zo sumy 34,45 eur od 02.07.2019 do zaplatenia, vo výške 5 % ročne zo sumy 31 eur od 01.08.2019 do zaplatenia, vo výške 5 % ročne zo sumy 31 eur od 31.08.2019 do zaplatenia, vo výške 5 % ročne zo sumy 30 eur od 01.10.2019 do zaplatenia.

23. Okrem ceny za služby boli uvedenými faktúrami účtované aj poplatky, a to:

- náklady vymáhania - upomienka v sume 4,99 eur vrátane DPH,
- náklady skorého vymáhania v sume 18,90 eur vrátane DPH.

24. Poplatky za upomienky - náklady vymáhania - upomienka v sume 4,99 eur a náklady skorého vymáhania v sume 18,90 eur považoval súd za nedôvodné. Žalobca nepreukázal, na akom základe si voči žalovanej uplatnil poplatok za upomienky a náklady skorého vymáhania v účtovanej sume, nakoľko nedoložil žiadnu listinu, z ktorej by vyplývala dohoda účastníkov o výške poplatku za zaslanie upomienky (výška týchto poplatkov nie je zakotvená v zmluve ani v predložených obchodných podmienkach) alebo náklady za vymáhanie, a preto nie je zrejmé, na základe čoho si uplatnil poplatky za upomienky a náklady skorého vymáhania práve v účtovanej výške. Žalobca nepredložil žiaden cenník či tarifu, v ktorej by boli uvedené poplatky zakotvené, a preto súdu znemožnil preskúmať, či sú poplatky uplatnené v sadzbe podľa cenníka ani nešpecifikoval a nepreukázal vynaloženie uplatnených nákladov na vymáhanie. Poplatok za upomienku je uvedený len v samotnej upomienky s oznámením, že bude vyfakturovaná v nasledujúcej faktúre. Okrem toho súd považuje sumu účtovanú za upomienku za neprimeranú, keďže by mala predstavovať náklady spojené so zaslaním upomienky, ktoré aj v prípade jej písomného vyhotovenia a s tým spojených výdavkov na poštovné, možno považovať za neadekvátne predmetnému úkonu. Zároveň v prípade poplatku takéhoto typu zaň dodávateľ spotrebiteľovi neposkytol žiadne protiplnenie. Predmetný poplatok tak predstavuje iba ďalšiu sankciu v prípade omeškania spotrebiteľa s úhradami dlhu, nie iba skutočnú náhradu nákladov dodávateľa. Uplatňovanie uvedeného poplatku je možné zároveň považovať za priečiace sa dobrým mravom v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Doručovanie upomienok fyzicky napr. poštou, resp. iným spôsobom, z ktorého by vyplývalo, že s jeho doručovaním mal právny predchodca žalobcu akékoľvek náklady, ani nebolo preukázané, pričom výzvu na zaplatenie - predžalobnú výzvu za takúto upomienku nemožno považovať z dôvodu, že náklady spojené s touto výzvou by boli náklady spojenými s uplatnením pohľadávky, ktoré by bolo príslušenstvom pohľadávky. V časti poplatkov za upomienky a nákladov skorého vymáhania s príslušným úrokom z omeškania súd preto žalobu zamietol.

25. Ďalej súd preskúmal žalobcom uplatnenú zmluvnú pokutu vo výške 230,77 eur, ktorá bola vyúčtovaná faktúrou č. XXXXXXXXXX zo dňa 15.04.2020 so splatnosťou dňa 30.04.2020. V tejto časti súd považoval žalobu za nedôvodnú. V danom prípade je nesporné, a to vzhľadom na povahu strán zmluvy, že predmetný zmluvný vzťah je vzťahom spotrebiteľským, keďže právny predchodca žalobcu ako dodávateľ pri uzatváraní zmluvy konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a uzavrel predmetnú zmluvu so žalovanou, ktorá je fyzickou osobou - nepodnikateľom. Súd zastáva názor, že vyššie uvedená zmluva je zmluvou spotrebiteľskou, a preto je nutné na ňu aplikovať i príslušné ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách upravené v Občianskom zákonníku. Podľa žalobcu si tento uplatňuje zmluvnú pokutu vypočítanú nasledovne: zmluvná pokuta = základ zmluvnej pokuty - (počet dní uplynutých z doby viazanosti/ celkový počet dní viazanosti x základ zmluvnej pokuty). V prvom rade treba uviesť, že ako žalobca k výpočtu tejto regresívnej pokuty dospel, z akých údajov vychádzal, ako ju vypočítal v žalobe neuviedol a ani bližšie nešpecifikoval. Táto skutočnosť nevyplýva ani z predloženej faktúry, ktorou ju právny predchodca žalobcu vyfakturoval. Žalobca len v žalobe uviedol, že výška je vypočítaná podľa vzorca, ktorý tam uviedol, výpočet však súdu nepredložil, na pojednávanie, kde by prípadne toto mohol spresniť, sa nedostavil. V konečnom dôsledku tak žalobca nepredložil súdu žiadne relevantné skutkové tvrdenia, ktorými by takto žalobou uplatnený nárok odôvodnil, keď odôvodnenie výšky uplatnenej zmluvnej pokuty absentuje úplne a jedinú, čo bolo súdu predložené ako dôkaz, je faktúra, ktorou ju (tiež bez bližšieho zdôvodnenia) žalovanej vyúčtoval. Žalobca nedosadil do vzorca použitého pre výpočet zmluvnej pokuty žiadne veličiny, a teda znemožnil súdu vôbec odkontrolovať, na základe akých „premenných“ dospel žalobca práve k výške zmluvnej pokuty, ktorú si uplatňuje (najmä nie je zrejmé presne koľko dní uplynutých z doby viazanosti žalobcu do vzorca dosadil a či tento počet dní korešponduje so skutočným počtom dní trvania vzťahu). Podľa zmluvného dojednanja, ak sa uplatňuje zmluvná pokuta z dôvodu nezaplatenia dlžnej sumy za poskytnuté služby (príp. pod bodom c/), zohľadňuje sa počet dní do prerušenia poskytovania služieb, avšak nie je zrejmé, v ktorý konkrétny deň k nemu došlo, a teda koľko dní z dojednanej doby viazanosti sa reálne „vyčerpalo“ a nie je tak jasný spôsob výpočtu zmluvnej pokuty. Neunesenie tohto bremena, teda povinnosti tvrdiť a preukázať podstatné skutočnosti, ktorými žalobca odôvodňuje opodstatnenosť žalovaného nároku, je pritom samo osebe dôvodom pre zamietnutie žaloby v dotknutej časti.

26. Súd však napriek vyššie uvedenému, posúdiac zmluvné ustanovenia týkajúce sa zmluvnej pokuty konštatuje, že takéto zmluvné dojednania predstavujú neprijateľnú zmluvnú podmienku. Žalobca právo na zmluvnú pokutu odvíja od zmluvy o poskytovaní verejných služieb a dodatku k nej, ktorá ako typová zmluva je uzatváraná vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy, a teda i dojednanie o zmluvnej pokute podstatným spôsobom neovplyvňuje, a preto sa nejedná o individuálne dojednané zmluvné ustanovenie. Žalobca ako dodávateľ zmluvnú pokutu so žalovanou ako

spotrebiteľom osobitne nevyjednáva, pretože zmluvná pokuta je dojednaná za rovnakých podmienok vo všetkých zmluvách a žalobca menil len výšku zmluvnej pokuty, čo je súdu známe aj z iných konaní totožného dodávateľa, kde sú predkladané dodatky k zmluve obsahovo totožné obsahujúce zhodné ustanovenie o zmluvných pokutách ako aj spôsobe jej výpočtu (vzorca). Vzhľadom na charakter dojednania a jeho začlenená v texte právneho úkonu nemôžu byť žiadne pochybnosti, že predmetná zmluvná pokuta nebola dojednaná individuálne. O takéto individuálne ustanovenie by sa jednalo vtedy, keď by práve takáto časť dohody bola výsledkom dojednania zmluvných strán. O individuálnom dojednaní však nemožno hovoriť v prípade, keď si zákazník zvolí určitú formu záväzku (jednu z ponúkaných možností), avšak musí prijať celý súbor opatrení a dojednání ustanovených v zmluve, všeobecných podmienkach a cenníku, minimálne ich nemôže vylúčiť. Podľa názoru súdu v tomto prípade nemožno tvrdiť, že sa jedná o individuálne dojednané zmluvné ustanovenie (§ 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Žalobca ako dodávateľ zmluvnú pokutu so žalovanou ako spotrebiteľom osobitne nevyjednával, pretože zmluvná pokuta je dojednaná za rovnakých podmienok vo všetkých zmluvách či dodatkoch. Súd nespochybňuje fakt, že žalovaná porušila zmluvu v časti o povinnosti platiť za poskytnuté služby, avšak dojednanie týkajúce sa zmluvnej pokuty považuje za neprijateľné.

27. Uplatnená regresívna zmluvná pokuta totožného dodávateľa, resp. jeho právneho nástupcu bola už tiež opakovane súdmi v právoplatných rozhodnutiach posúdená ako neprijateľná zmluvná podmienka (napr. rozsudok Okresného súdu Humenné sp.zn. 12C/472/2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp.zn. 7Co/233/2016 a rozhodnutím Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Cdo/45/2018; ďalej rozsudok Okresného súdu Bardejov sp.zn. 6Csp/95/2019, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 7CoCsp/22/2020, Okresného súdu Vranov nad Topľou sp.zn. 11 Csp/37/2020, rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 11Co/199/2017 a iné). V tejto súvislosti nedá spomenúť aj rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 18Co/81/2017 zo dňa 23.4.2018, ktorý sa týkal veci skutkovo právne podobnej, kde a uvádza, že nepochybne bolo právom právneho predchodcu žalobcu ako poskytovateľa služieb zabezpečiť splnenie povinnosti odberateľa služieb - zákazníka, pričom zmluvná pokuta je jedným z vhodných inštitútov. Predmetom zabezpečenia v prejednávanej veci bola povinnosť žalovanej riadne a včas uhrádzať odplatu za poskytnuté služby ako aj povinnosť zákazníka po určitú dobu zostať v právnom vzťahu s poskytovateľom služieb a využívať dohodnutý rozsah služieb. Je však potrebné si uvedomiť, že všetky „výhody“ ponúkané poskytovateľom telekomunikačných služieb či už zvýhodnená cena zariadení pre príjem služby, odlišné ceny elektronických služieb, určitý vyhradený objem hovorov a dátových služieb, prípadne hovorov za paušálnu sadzbu alebo voľných hovorov, tvoria bez pochyby ofenzívnu obchodnú politiku telekomunikačných operátorov v snahe získať zákazníka a zabezpečiť odbyť služby minimálne po stanovenú dobu.

28. Súd konštatuje, že dodávateľ sa síce snažil v zmluvnom dojednaní zohľadniť časový aspekt porušenia povinnosti žalovanej vyjadrujúci denné klesanie základu zmluvnej pokuty počas plynutia doby viazanosti do dňa prerušenia poskytovania služieb v dôsledku nezaplatenia sumy za poskytnuté služby. Pri oneskorenej úhrade peňažného plnenia však nemôže ostať bez povšimnutia tiež výška pohľadávky vzniknutá porušením záväzku, pričom výška dlhu nie je vôbec zohľadnená pri výpočte zmluvnej pokuty tak, ako bola dojednaná. Nezaplatením ceny sa rozumie neuhradenie ceny poskytnutých služieb v plnej výške. Môže teda nastať situácia, že spotrebiteľ si svoj záväzok nesplní len v nepatrnom rozsahu, napr. z vyúčtovanej sumy neuhradí 1 eur. Zmluvná pokuta dojednaná pre prípad nezaplatenia ceny za poskytnuté služby výšku pohľadávky vôbec nezohľadňuje. Zmluvná pokuta tak, ako bola dojednaná teda umožňuje poskytovateľovi služieb požadovať od spotrebiteľov zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške podstatne prevyšujúcej pohľadávku vzniknutú porušením záväzku zaplatiť sumu poskytnutých služieb. Sankcia spočívajúca v regresívnej zmluvnej pokute vždy musí tak zodpovedať nielen času a rozsahu porušenej povinnosti, ale aj charakteru porušenia povinnosti a závažnosti porušenej povinnosti a zároveň sa odvíjať aj od skutočnej a reálnej ujmy, ktorá porušením povinnosti vznikne. Tieto parametre však v dojednanej zmluvnej pokute premietnuté nie sú. Spotrebiteľ, ktorý neuhradil z fakturovanej ceny za poskytnuté služby čo i len jeden cent a omeškal sa s úhradou 45 dní je povinný zaplatiť zmluvnú pokutu v rovnakej výške ako spotrebiteľ, ktorý neuhradil žiadnu časť fakturovanej ceny za poskytnuté služby a doba jeho omeškania je oveľa dlhšia, hoci je zrejme, že závažnosť porušenia povinnosti nie je v oboch prípadoch rovnaká. Sankcia dohodnutá počas celej platnosti zmluvy a jej hrozba nesmie byť v žiadnom jej štádiu zjavne neprimeraná a prípadným nárokom na sankciu nemôže vzniknúť bezdôvodné obohatenie. Vychádzajúc z premisy, že dojednaná regresívna zmluvná pokuta síce zohľadňuje časový aspekt porušenia povinnosti, nie však výšku dlhu, s ktorou sa spotrebiteľ ocitá v omeškaní, a teda na závažnosť porušenia povinnosti ako takej sa neprihliada, jedná sa podľa súdu (a bolo tak už opakovane judikované aj inými súdmi) o neprijateľnú, neplatnú zmluvnú podmienku, a teda žalobcovi z nej právo na plnenie neprináleží. Pre úplnosť súd uvádza, že vzhľadom k tomu, že zmluvná pokuta je dojednaná

ako súčasť spotrebiteľskej zmluvy, na ktoré sa vzťahuje okrem iných predpisov i osobitná úprava v OZ, a to v § 52 a nasl. ustanovení Obč. zák. a ustanovenie o zmluvnej pokute je sankcionované absolútnou neplatnosťou takéhoto dojednaní, nie je možné využiť tzv. moderačné právo upravené v § 545a Obč. zák. Neprijateľná podmienka je neplatná ako taká, preto nemožno znižovať neplatne dojednanú zmluvnú pokutu.

29. Okrem toho sa súdu javí ako výrazne v neprospech spotrebiteľa vyznievajúca časť tejto dohody, podľa ktorej sa pri porušení záväzku viazanosti z dôvodu nezaplatenia ceny služieb ani do 45 dní po splatnosti, pre ktoré vzniká nárok dodávateľa na prerušenie poskytovania služieb, do vzorca na výpočet zmluvnej pokuty dosádza počet dní, ktoré uplynuli od začiatku trvania zmluvného vzťahu do dňa prerušenia poskytovania služieb a nie do reálneho skončenia zmluvného vzťahu odstúpením od zmluvy dodávateľom (ako aj tomu napr. v prípade porušenia uvedeného pod bodom 4 písm. a), b) zmluvy. V prejednávanej veci je zrejmé, že k prerušeniu služieb došlo zrejme už v čase niekedy (nevedno presne kedy) do 13.09.2019, kedy bola vystavená posledná faktúra na poplatky, pričom k vyúčtovaniu zmluvnej pokuty došlo až dňa 15.04.2020, teda s odstupom 7 mesiacov od pravdepodobného prerušenia služieb. Uvedená konštrukcia pre výpočet zmluvnej pokuty vyznieva (teda ešte aj v porovnaní ďalších, bodom 4 zmluvy predpokladaných, porušení záväzku viazanosti uvedených pod písm. a/ a b/) výrazne v neprospech spotrebiteľa, ktorého hrubo znevýhodňuje na úkor dodávateľa, keď sa do vzorca započíta len počet dní uplynutých do dňa prerušenia služieb, hoci „prerušenie služieb“ z právneho hľadiska nepredstavuje ukončenie zmluvného vzťahu s dojednanou povinnou viazanosťou. Nehovoriac o tom, že jediným, kto je pre porušenie povinností sankcionovaný zmluvnou pokutou v zmysle ustanovení zmluvy je iba spotrebiteľ. Zo všetkých týchto dôvodov súd žalobu v časti uplatnenej zmluvnej pokuty zamietol.

30. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 a 2 C.s.p. Žalobca si uplatňoval sumu 157,40 eur, úroky z omeškania 5 % ročne (ku dňu vyhlásenia rozsudku to predstavuje 20,47 eur) a zmluvnú pokutu vo výške 230,77 eur. 100 %-ným úspechom žalobcu by tak bolo priznanie sumy 408,64 eur. Žalobca bol úspešný len v časti o zaplatenie sumy 133,52 eur, úroku z omeškania vo výške 5 % v sume ku dňu vyhlásenia rozsudku 17,32 eur, čo v súčte predstavuje úspech žalobcu vo výške 150,84 eur. Úspech žalobcu teda predstavuje 36,91 %, neúspech 63,09 %. Z uvedeného vyplýva, že žalovaná bola v konaní úspešnejšia. Podľa pomeru úspechu a neúspechu má žalovaná ako strana sporu, ktorá mala vo veci čiastočný úspech, nárok na náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie a bránenie práva podľa pomeru jej úspechu a neúspechu v konaní, t.j. v rozsahu 26,18 %. Vzhľadom však na skutočnosť, že žalovanej v konaní z dôvodu jej pasivity žiadne trovy nevznikli a ani z obsahu spisu žiadne trovy nevplyvávajú, súd výrokom vyslovil, že žalovanej súd náhradu trov konania nepriznáva.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Trenčín na Krajský súd v Trenčíne v 2 vyhotoveniach.

Podľa § 127 ods. 1, 2 C.s.p. v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. Náležitnosťou podania urobeného v prebiehajúcom konaní je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

Podľa § 363 C.s.p. sa v odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 C.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 C.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 C.s.p. odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 C.s.p. odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní to, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie.